

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 12C/198/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814222858
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Matulák
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2015:3814222858.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Róbertom Matulákom v právnej veci navrhovateľa: I. E., nar. X.X. XXXX, bytom Y., T. XX/X, proti odporkyni: R. R., nar. XX.X. XXXX, bytom Y., P. X/X, zast. splnomocneným zástupcom Y. S., nar. XX.X. XXXX, bytom Y., P. X/X, o určenie príspevku na výživu rozvedeného manžela, takto rozhodol :

rozhodol :

Konanie v časti o návrhu navrhovateľa o určenie príspevku na výživu rozvedeného manžela vo výške 150 eur mesačne od 30.12.2014 do budúca, zastavuje.

V prevyšujúcej časti návrh zamietla.

odôvodnenie :

Navrhovateľ sa návrhom podaným na tunajší súd dňa 30.12. 2014 domáhal, aby súd uložil odporkyni, jeho bývalej manželke, povinnosť platiť mu príspevok na výživu rozvedeného manžela mesačne vo výške 300 eur. V návrhu uviedol, že po rozvode manželstva účastníkov boli ich dve deti, E., nar. v roku XXXX a B., nar. v roku XXXX zverené do starostlivosti matke. Ale po krátkom čase sa rozhodli bývať v spoločnej domácnosti s ním, v dôsledku čoho obe deti boli zverené do jeho osobnej starostlivosti. Aj keď dcéra B. je už dospelá a odchádza bývať späť k matke, mal. E. je stále v jeho starostlivosti a ich finančné pomery sa k 1.1. 2015 rapídne zmenili. Je dlhodobou PN, jeho zdravotný stav mu nedovoľuje sa zamestnať a vyplácanie nemocenských dávok mu končí 31.12. 2014.

Odporkyňa žiadala návrh navrhovateľa zamietnuť, pretože po rozvode manželstva nemal navrhovateľ záujem sa zamestnať a doteraz sa spoliehal len na príspevky od iných. Jej príjmy sú nižšie, ako jej výdavky, má sama čo robiť, aby vyžila, musela si nájsť tri zamestnania, aby si mohla plniť vyživovaciu povinnosť na svojho syna a platiť výdavky spojené s bývaním a stravovaním dcéry, ktorá odišla od otca a nasťahovala sa k nej. Vďaka jej otcovi, ktorý jej doteraz pomáhal, si mohla plniť svoje povinnosti. V súčasnosti je situácia iná, pretože jej otec prišiel o zamestnanie, je vedený na úrade práce a nebude môcť jej pomáhať.

Navrhovateľ bol v spore pasívny. Súdne zásielky na adrese, ktorú sám uviedol v návrhu na začatie konania, nepreberal a pokiaľ aj áno, na opakované výzvy súdu (doručienka na č. I. 52) aj napriek poučeniu súdu podľa § 120 ods. 4 O.s.p. nereagoval, keď nijakým spôsobom v celom priebehu konania nepreukázal svoje majetkové, príjmové a ani výdavkové pomery, resp. prípadnú ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Len písomným podaním zo dňa 30.7. 2015 súdu z adresy Y. A. T. X/XX (na ktorej adrese následne súdne zásielky nepreberal) oznámil, že jeho zdravotný stav mu nedovoľuje zúčastniť sa pojednávania. Tiež nežiada o vypočutie jeho dcéry na pojednávaní (predtým na jej vypočutí na súde trval), pretože ju nechce vystavovať stresom a svoj postoj vyjadrila v písomnom vyjadrení. Pretože je

poberateľom plného invalidného dôchodku vo výške 407,50 eur a výživného na mal. E. 60 eur mesačne a len jeho náklady na bývanie sú vo výške 240 eur mesačne, splátky 46 eur mesačne, má problém sa plnohodnotne starať o zdravý vývoj svojho syna. Preto žiada o výživné na rozvedeného manžela vo výške 150 eur mesačne od podania návrhu na súd.

Z obsahu písomného podania navrhovateľa zo dňa 30.7. 2015 vyplýva, že navrhovateľ vzal návrh o určenie príspevku na výživu rozvedeného manžela vo výške 150 eur mesačne od 30.12.2014 do budúca späť a preto súd v tejto časti sporu konanie aj so súhlasom odporkyne podľa § 96 ods. 1 O.s.p. zastavil. Ďalej súd konal o návrhu navrhovateľa o priznanie príspevku na výživu rozvedeného manžela vo výške 150 eur mesačne od podania návrhu na súd (30.12. 2014).

Súd vykonal dokazovanie výsluchom odporkyne, listinnými dokladmi, a to spisom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 7C/167/2007, obsahom časti spisu tunajšieho súdu sp. zn. 5C/22/2011 a 7P/50/2014, písomným vyjadrením navrhovateľa, vydokladovanými príjmami a nákladmi odporkyne, Nájomnou zmluvou zo dňa 1.10. 2014 vrátane dodatku zo dňa 31.7. 2015, potvrdením o návšteve vysokej školy odporkyňou, písomným vyjadrením dcéry účastníkov, B. E. zo dňa XX.X. XXXX, ilustráciou v registri sociálnej poisťovne, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza a ďalšími dôkazmi, tvoriacimi obsah spisu, na základe čoho mal preukázaný tento skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 7C/167/2007-150 zo dňa 20.8. 2008, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13.11. 2008, súd návrh odporkyne o rozvod manželstva účastníkov zamietol., pretože v čase vyhlásenia rozhodnutia si manželstvo plnilo svoju výchovnú, hospodársku funkciu i funkciu vzájomnej pomoci. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že vzťahy účastníkov boli usporiadané do roku 2004. V uvedenom období navrhovateľ začal z domácnosti odchádzať a voľné chvíle trávil v spoločnosti inej ženy, pričom odporkyňa ho podozrievala z porušovania povinnosti manželskej vernosti. Navrhovateľ si uvedomil nesprávnosť svojho konania, ktorým ubližoval odporkyni a aj deťom. Popieral však, že by sa dopustil manželskej nevery ako vzťahu erotickej povahy. V priebehu konania začal korigovať svoje správanie v prospech rodiny tak, aby v nej vytváral kľudné prostredie. Naučil sa psychicky situáciu zvládať, prejavy psychického vydierania, ktoré sa u neho objavili v minulosti, už nie sú prítomné.

Manželstvo účastníkov bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Prievidza S v Prievidzi č. k. 5C/22/2011-50 zo dňa 6.7. 2011, ktorý rozsudok nadobudol právoplatnosť 2.9. 2011. Maloleté deti pochádzajúce z manželstva boli zverené do osobnej starostlivosti odporkyni a navrhovateľ bol zviazaný prispievať na výživu každého dieťaťa mesačne sumou 50 eur. Vyššie uvedené rozhodnutie bližšie odôvodnenie podľa § 157 ods. 3 O.s.p. neobsahuje, z obsahu spisu však súd zistil, že navrhovateľ nepoprel udržiavanie vzťahov s inými ženami za trvania manželstva účastníkov (tvrdil len, že nešlo o erotické vzťahy) a sám priznal, že na rozpade manželstva účastníkov má väčší podiel viny.

Následne rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 15P/2/2012-39 zo dňa 19.3. 2012 bol maloletý E. zverený na základe schválenej rodičovskej dohody do osobnej starostlivosti navrhovateľa a odporkyni súd určil vyživovaciu povinnosť na mal. E. vo výške 60 eur mesačne.

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 7P/50/2014-101 zo dňa 30.12. 2014 súd zvýšil odporkyni jej vyživovaciu povinnosť voči mal. E. zo sumy 60 eur mesačne na sumu 130 eur mesačne s účinnosťou od 2.9. 2014, ktoré rozhodnutie z dôvodu podaného odvolania navrhovateľom právoplatnosť doposiaľ nenadobudlo.

V súčasnej dobe navrhovateľ žije v spoločnej domácnosti so spoločným synom účastníkov, E.. Je na invalidnom dôchodku, ktorý poberá vo výške 407,50 eur mesačne /č. I. 74/. Na mal. E. poberá rodinné prídavky /č. I. 56/ vo výške 23,52 eur. Iné príjmové, majetkové pomery na strane navrhovateľa a ani ním deklarované a prípadne i ďalšie náklady navrhovateľa zistené neboli z dôvodu pasívneho správania navrhovateľa, ktorý výzvy súdu nerešpektoval.

Odporkyňa podľa vlastného vyjadrenia býva aj so spoločnou dcérou účastníkov v spoločnej domácnosti v nájomnom byte, za ktoré bývanie mesačne platila od 1.10. 2014 sumu 280 eur (č. l. 42) a od 1.8. 2015 platí mesačne sumu 300 eur. Odporkyňa má v súčasnosti príjem od troch zamestnávateľov. Na základe pracovnej zmluvy uzatvorenej so Zariadením pre seniorov Prievidza mala v období od apríla 2014 do marca 2015 priemerný čistý mesačný príjem vo výške 522,04 eur, od januára 2015 do júla 2015 vo výške 528 eur . Na základe dohody o vykonaní práce je odporkyňa zamestnaná aj v spoločnosti PdPharm s.r.o. so sídlom v Bratislave, pričom v období od marca 2014 do februára 2015 mala v tejto spoločnosti priemerný čistý mesačný príjem vo výške 95,14 eur a za obdobie od januára 2015 do júla 2015 vo výške 97,25 eur. Na základe dohody o vykonaní práce je odporkyňa zamestnaná aj v spoločnosti FitMedica s.r.o. so sídlom v Bratislave, pričom v období od marca 2014 do februára 2015 mala v tejto spoločnosti priemerný čistý mesačný príjem vo výške 94,30 eur a od januára 2015 do júla 2015 vo výške 97,25 eur. Odporkyňa je študentkou Vysokej školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, n.o. so sídlom v Bratislave. Je v 3. ročníku bakalárskeho štúdia dennej formy. Podľa vyjadrenia odporkyne mesačné náklady so štúdiom má vo výške 100 eur okrem výdavkov na prax v Nových Zámkoch /č. l. 47, 72/, ktorá bude 13 krát , sú to výdavky na cestovné, stravné a ubytovanie mesačne vo výške asi 21 eur. Ďalšie výdavky podľa odporkyne pozostávajú z výdavkov do domácnosti vo výške 55 eur, lieky 20 eur, strava na ňu aj dcéru 250 eur telefón 10 eur a splácanie pôžičky jej otcovi vo výške 70 eur mesačne /pôžička podľa odporkyne mala byť poskytnutá jej otcom navrhovateľovi/.

Z písomného vyjadrenia B. E., dcéry účastníkov zo dňa 30.7. 2015 mal súd zistené, že sa odmietla zúčastniť pojednávania vo veci z dôvodu, aby neublížila svojim rodičom s tým, že je to navrhovateľ, ktorý sa o ňu po celú dobu až k dnešnému dňu príkladne stará, a nevidí vyjadrenie odporkyne ako opodstatnené.

Odporkyňa v priebehu konania poukazovala na to, že rozpad manželstva účastníkov zapríčinil navrhovateľ, ktorý mal počas trvania manželstva milenky, ktoré má aj v súčasnosti, jedna ho živí, robí v Prahe, posielala mu peniaze, za druhou chodí do Nových Zámkov. Nemal záujem sa nikde po rozvode zamestnať, všade pracoval len chvíľu, z práce ho vždy vyhodili. Psychiatrické diagnózy mal navrhovateľ už počas rozvodového konania. Vyhrážal sa viackrát samovraždou. V psychiatrickej ambulancii je vedený 4 roky, teraz sa mu podarilo vybaviť si dôchodok. Deti pripravil o bývanie, pretože nebol schopný splácať úver, banka byt zobrala a vôbec sa s ním nedalo komunikovať. Musela si nájsť 3 práce, pretože celú rodinu dostal na kolená, aby mohla slušne existovať. Dcéra B. s ním bývala 2,5 roka a od januára tohto roku býva dcéra u nej. Dcéra B. skončila školu minulý rok, s tým, že zmaturovala na druhýkrát v septembri roku 2014, s tým, že som na dcéru platila výživné do augusta minulého roku vo výške 70 eur mesačne až do zrušenia jej vyživovacej povinnosti súdom. Dcéra v minulosti pracovala u rôznych zamestnávateľov, od 1.7. 2015 je bez príjmu, je v evidencii na úrade práce, v súčasnej dobe jej zabezpečuje stravu a aj bývanie. V minulosti nadobudla s navrhovateľom do bezpodielového spoluvlastníctva manželov byt, na kúpu ktorého im požičali rodičia, o ktorý však následne prišli z dôvodu, že sa nesplácal dlh z úveru, ktorý si vzali z dôvodu potreby úhrady dlhov navrhovateľa. Žiaden majetok väčšej hodnoty v súčasnej dobe nevládni. Mesačne zarobí asi 710 eur, v Zariadení pre seniorov Prievidza je jej príjem ovplyvnený aj nočnými službami, pracuje aj cez sviatky a víkendy. V zariadení seniorov má taký príjem ako otec z plného invalidného dôchodku, ona sa pritom v zamestnaní narobí a navrhovateľ nemusí vynaložiť na svoj príjem žiadne náklady. Je pravda, že súd jej určil vyživovaciu povinnosť na syna E. vo výške 130 eur mesačne, odporca sa však proti tomuto rozhodnutiu odvolal a z tohto dôvodu na výživu syna platí pôvodnú výšku a to sumu 60 eur. K písomnému vyjadreniu dcéry, ktorá tvrdila, že je to navrhovateľ, ktorý sa o ňu príkladne stará, uviedla, že navrhovateľ „má diagnózu“, vyslovila podozrenie, že jej dcéra bola navrhovateľom ovplyvnená. S dcérou má bezproblémový vzťah, táto v podstate otca nevyhľadáva, do bytu k nemu nechodí. Stále býva na adrese Y., J. P. na základe nájomnej zmluvy z 1.10.2014, ide v podstate o prerobený trojizbový byt o výmere 86,72 m². Študuje na vysokej škole, pričom za jeden semester zaplatí sumu 220 eur. Za celý rok tak v súvislosti so štúdiom uhradí sumu 440 eur a takisto zaplatí každý rok sumu 90 eur za zápisné. V súvislosti s tým, že cestuje na prednášky do Nových Zámkov, má náklady súvisiace s cestovaním (cestovný lístok z Prievidze do Nových Zámkov ju stojí 5,78 eur a cesta taxíkom zo stanice v Nových zámkoch do nemocnice ju stojí 1,50 eur). Na prednášky do Nových Zámkov chodí na jeden deň, ak má prax, je ubytovaná v Nových Zámkoch, v Salure, pretože prax trvá od dvoch do päť dní, s tým, že v priebehu roka absolvuje 14 dní praxe (za ubytovanie zaplatí 13,33 eur za noc - č. l. 49). Keď je v Nových Zámkoch, kupuje si tam aj stravu. Mesačná náklady so štúdiom má tak asi vo výške 121 eur. Pokiaľ ide o jej výdavky do domácnosti,

sú v tom zahrnuté hygienické potreby, čistiace prostriedky, tieto sú v priemere 55 eur mesačne. Nevlastní žiaden majetok, a aj preto sa snaží nájsť si už zariadené podnájmy, ktoré sú podstatne drahšie. Aj súčasný byt, ktorý má v nájme, bol kompletne zariadený. Mesačné náklady na stravu má 250 eur, stravuje sa doma. Zdravotné problémy nemá a pokiaľ uviedla vo vyjadrení náklady na lieky 20 eur, myslela tým náklady na vitamíny a antikoncepciu. Za mobilný telefón si platím mesačne asi 10 eur. Otec jej požičal na úhradu dlhu vo výške 1.500 eur, ktorý dlhovala spolu s navrhovateľom ČSOB banke, sumu 750 eur, ktorý by mala otcovi splácať mesačne po 75 eur. Poukázala tiež na to, že pokiaľ jej sudkyňa v inom konaní tvrdila, že si má kvôli úspore nákladov nájsť bývanie v garzónke, v súčasnej dobe je to nereálne, pretože sa k nej vrátila dcéra, ktorá býva s ňou a má k dispozícii jednu izbu a aj vzhľadom na to, že vykonáva 3 práce, pracuje aj na nočné zmeny, potrebuje sa riadne vyspať, oddýchnuť si, a teda potrebuje pre seba vlastnú izbu. Situácia sa môže ešte zmeniť v tom smere, že aj syn sa v budúcnosti môže vrátiť k nej a aj pre neho potrebuje mať v prípade potreby zabezpečenú izbu a bývanie. Podľa nej navrhovateľ i v súčasnosti žije so svojou milenkou pani Havetovou, a táto uhradza všetky náklady na domácnosť

V ďalšom priebehu konania odporkyňa uviedla, že od 1.10.2015 sa musí z bytu, v ktorom v súčasnej dobe býva, vystáhovať, od majiteľky dostala výpoveď. Už má zabezpečené iné bývanie, za ktoré musí zaplatiť v predstihu 4 x 330 eur, pričom nevie, kde túto sumu zoberie. V byte, v ktorom býva v súčasnej dobe mala bývať ešte 1 rok, majiteľka jej dala výpoveď z dôvodu, že aj ona má nejaké finančné problémy a byt chce predať. Dcéra B. ide s ňou bývať aj do nového bytu, takisto ako nájomca podpíše novú zmluvu o nájme.

Splnomocnený zástupca odporkyne na pojednávaní pred súdom uviedol, že navrhovateľ si môže za vzniknutú situáciu sám, od rozvodu manželstva sa vyhýbal zamestnaniu, odporkyňa mala záujem vyriešiť s ním aj vyporiadanie BSM, navrhovateľ však zásielky zasielané poštou nepreberal, ako ich nepreberá aj v tomto súdnom konaní. Vzhľadom na skutočnosť, že deti bývali u navrhovateľa, odporkyňa vec ohľadne vyporiadania BSM neriešila. Dôsledok bol taký, že sa predal byt vo vlastníctve účastníkov a teraz účastníci bývajú v podnájme. Bol tiež toho názoru, že odkedy bol navrhovateľovi priznaný invalidný dôchodok, nie je vôbec dôvod priznať navrhovateľovi výživné, pretože po odrátaní všetkých nákladov, ktoré v súčasnej dobe odporkyňa má, je príjem navrhovateľa vyšší, ako príjem odporkyne.

Podľa § 72 ods. 1, 2 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Ak sa bývalí manželia nedohodnú, určí rozsah príspevku na výživu na návrh niektorého z nich súd. Prihliadne pritom aj na príčiny, ktoré viedli k rozvratu vzťahov medzi manželmi.

Pri podmienke neschopnosti samostatne sa živiť je zrejماً odlišnosť od výživného medzi manželmi, keďže v tomto prípade nie je právny nárok na v zásade rovnakú životnú úroveň a vyžaduje sa kvalifikovaná miera odkázanosti. Neschopnosť sám sa živiť znamená, že podľa konkrétnych okolností prípadu rozvedený manžel z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu, nedostatku pracovných príležitostí, straty kvalifikácie, starostlivosti o dieťa a podobne dosahuje príjmy, ktoré mu neumožňujú pokryť základné životné potreby.

Vychádzajúc z uvedeného, súd nepovažoval návrh navrhovateľa za dôvodný. Navrhovateľ v konaní neunesol dôkazné bremeno, keď nepreukázal, a to aj napriek opakovanej výzve súdu, svoje majetkové pomery, svoje celkové príjmy a ani svoje, ním deklarované náklady, z dôvodu ktorého ani nepreukázal, že nie je schopný sám sa živiť, resp. že je výživou odkázaný na odporkyňu.

Z vykonaného dokazovania však mal súd zistený príjem navrhovateľa pozostávajúci z invalidného dôchodku vo výške 407,50 eur mesačne s tým, že od odporkyne na výživu mal. E., ktorý s ním žije v spoločnej domácnosti, dostáva výživné vo výške 60 eur (aj keď by mala odporkyňa platiť výživné vo výške 130 eur mesačne z dôvodu, že rozsudok, ktorým jej bola uložená vyživovacia povinnosť v

tejto výške je predbežne vykonateľný). Hoci celkový mesačný príjem odporkyne je vyšší, ako príjem navrhovateľa a dosahuje mesačne sumu asi 710 eur netto, tento príjem dosahuje odporkyňa zvýšeným pracovným úsilím, vykonávaním prác u troch zamestnávateľov a u jedného z nich i prácami v nočnej zmene a počas sviatkov a víkendov, z ktorého príjmu vyživuje i spoločnú dcéru účastníkov B. a z ktorého príjmu platí mesačne bývanie vo výške 280, resp. 300 eur, uhrádza náklady na štúdium vysokej školy minimálne vo výške 120 eur mesačne a na výživu syna Dominika by mala mesačne platiť sumu 130 eur. Aj keď navrhovateľ kvôli zdravotným problémom nie je zrejme schopný zapojiť sa do pracovného procesu, v konaní bolo preukázané, že z príjmu, ktorý odporkyňa dosahuje zvýšeným pracovným úsilím (asi 710 eur mesačne) jej po odpočítaní nákladov na bývanie, školu a výživného na syna Dominika (asi 450 eur) zostane suma asi 260 eur, z ktorej si odporkyňa platí ešte náklady na stravu, hygienu, oblečenie a všetky ostatné potreby. Keďže navrhovateľ zo svojho invalidného dôchodku deklaroval len náklady na bývanie vo výške 240 eur mesačne a nejaké splátky dlhu vo výške 46 eur, možno súhlasiť s odporkyňou v tom, že rozdiel preukázaných príjmov a nákladov u odporkyni je nižší ako navrhovateľom deklarovaný rozdiel príjmov a nákladov. Navyše na rozpade manželstva účastníkov sa v prevažnej miere podieľal navrhovateľ, ktorý za trvania manželstva udržiaval vzťahy s inými ženami, skutočnosť ktorú tiež treba zohľadniť pri rozhodovaní o určení príspevku na výživu rozvedeného manžela. V každom prípade príjem odporkyne v zistenej výške s prihliadnutím na plnenie si vyživovacej povinnosti voči mal. synovi, na výdavky ktoré má v súvislosti s bývaním, školou, stravovaním a ostatnými bežnými výdavkami, nedovoľuje prispievať na výživu navrhovateľa žiadnou sumou.

Z vyššie uvedených dôvodov súd návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne, písomne, v dvoch rovnopisoch.

Podľa § 205 ods.1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (42 ods.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.